

MARTIN MAYER, VEDOUCÍ ODD. BIOMEDICÍNSKÉHO INŽENÝRSTVÍ PRAŽSKÉ NEMOCNICE NA HOMOLCE:

Na nákupech zdravotnického zařízení šetříme desítky miliónů korun

■ **Ministr Heger přímo řízeným nemocnicím jasně řekl, jak chce bojovat s předraženými zakázkami ve zdravotnictví. Vy tvrdíte, že jím navržené principy v zásadě uplatňujete při svých nákupech už od roku 2008. Jak?**

Smyslem rozhodnutí pana ministra je zamezit tomu, aby nemocnice většinu zdravotnického zařízení nakupovala od kompletátorů, kteří si do cen započítávají svoji marži.

■ **Kdo je to kompletátor?**

Kompletátoři dodávají zdravotnická zařízení s veškerým servisem, tedy včetně zkompletování, instalace, servisu a zaučení personálu. Zjednodušeně lze říci, že fungují vlastně jako překupníci. Je pravda, že tyto společnosti zaměstnávají schopné techniky, kteří dobře vědí, který přístroj je pro dané zadání lepší a proč. Nicméně marže, kterou za to nemocnice platí v ceně, je leckdy opravdu neúměrně vysoká. Proto Nemocnice Na Homolce zřídila oddělení biomedicínského inženýrství, v němž pracují medicínsky vzdělaní technici, kteří vlastně roli kompletátorských firem nahrazují. Připravují zadávací dokumentaci, koupí daného zařízení – třeba i po částech, zkompletování, provádějí instalaci i následný servis.

■ **Jak tedy konkrétně vaše biomedicínské oddělení pracuje?**

Vše začíná tím, že jednotlivá oddělení nemocnice předloží svoje požadavky na nákup potřebných zařízení, nástrojů a materiálu. Následně vypisujeme výběrová řízení – k soutěži dochází prakticky u všeho, i u zakázek v řádu tisíců korun. V tomto je náš postup podstatně tvrdší, než požaduje současná protikorupční strategie ministerstva zdravotnictví.

Podle zákona o veřejných zakázkách je soutěž povinná až od částky dvou miliónů korun. Nakoupíme pak od toho, kdo nabídne

Foto PRÁVO – Václav Pergl

nejnižší cenu v požadované kvalitě zboží. Jsme schopni si zařízení sami v případě potřeby zkompletovat i se o ně starat.

■ **Kolik se vám daří šetřit?**

Jsou to ročně desítky procent z investic. Například za loňský rok jsme díky našemu oddělení ušetřili nemocnici zhruba 40 miliónů korun při celkovém objemu investic 160 miliónů korun.

■ **Kde konkrétně?**

Velkých úspor financí jsme dosáhli například při koupi monitorovacího systému vitálních funkcí ARO na devět postelí s centrálním monitorem. Z původní ceny 8,5 miliónu korun jsme se dostali na necelé dva milióny. Tři kusy anesteziologických přístrojů v původně nabízené ceně 4,5 miliónu jsme koupili za dva milióny korun, při koupi narkotizačního ventilátoru do magnetické rezonance jsme ušetřili milión korun. Ale šetříme i na

relativních drobnostech – infuzní techniku se nám daří nakupovat v průměru o deset tisíc levněji za kus.

■ **Průměrné platy lékařů ve vaší nemocnici patří k nejvyšším v ČR. Používáte na ně i peníze z těchto úspor?**

To nemůžeme. Jako státní příspěvková organizace můžeme takto ušetřené investiční prostředky používat zase jen na investice.

■ **Jak víte, co skutečně dané oddělení potřebuje, abyste nenakupovali i věci, které se následně nevyužijí?**

Každý primariát má z biomedicínského oddělení přiděleného „svého“ technika, který ví, co na pracovišti již je, a dokáže také posoudit, co chybí. Tito kolegové úzce s personálem oddělení spolupracují, společně dokážou zadávací dokumentaci připravit velmi rychle.

Pak oslovíme co nejvíce dodavatelů, dáme jim třeba týden na vypracování nabídek, které pak shromáždíme na našem pracovišti. Svoláme výběrovou komisi, která se skládá z primáře oddělení, nejbližšího uživatele, což je zpravidla lékař, který bude přístroj nejčastěji používat, biomedicínského technika, který je přičleněn k danému oddělení, a mě – jde tedy o čtyři lidi.

Máme tabulky s bodovým ohodnocením, kterými vyhodnotíme nabídku po ekonomické, medicínské i technické stránce. Je tak poměrně snadné získat pořadí firem.

■ **Jak je to u velkých zakázek?**

Postup je podobný, jen složitější a delší. Pokud obdržíme jen jednu nabídku, soutěž rušíme – to u nás platilo ještě dříve, než takové pravidlo zavedlo ministerstvo. Například výběrové řízení

na vybavení kardiocentra, do kterého se přihlásil jen jeden z kompletátorů, jsme již dvakrát zrušili, protože se přihlásil pouze jeden účastník, ačkoli zadávací dokumentaci si vyzvedlo více než deset zájemců.

■ **Myslíte, že jsou kompletátoři mezi sebou někdy takto dohodnuti?**

Jak byste si to vysvětlil vy?

■ **Loní vaše nemocnice koupila nový CT. Jak to třeba probíhalo u něj?**

Ano, koupili jsme CT, který patří ke světové špičce moderní radiodiagnostiky. Zrovna tato soutěž byla poměrně dlouhá. Sepsal jsem podrobnou zadávací dokumentaci, do které jsme přesně vymezili své požadavky, a to i pokud jde o cenu pozáručního servisu.

Zpracováním všech možných budoucích problémů, tedy ceny pozáručního servisu, doby záru-

ky, náhradního spotřebního materiálu – tímto způsobem lze ušetřit na jedné zakázce i desítky miliónů. Vždyť například jedna rentgenová lampa do CT stojí tři a půl miliónu korun a vydrží třeba jen rok, takže máme-li do ceny zahrnut pozáruční servis nikoli na dva, ale na osm let, ušetříme hodně.

Přihlásili se nám dva dodavatelé, společnosti Philips a Siemens, a ti pak mezi sebou skutečně reálně a tvrdě soutěžili skoro půl roku. Když ale námi dosaženou cenu porovnáme se srovnatelným, generačně starším CT v jiné nemocnici, tak jsme ušetřili částku v řádu desítek miliónů korun.

■ **Kolik lidí tvoří vaše oddělení a kolik bioinženýrů v Česku vůbec je?**

My jsme nevymysleli nic nového, jen jsme převzali model, který v zahraničí – např. v USA – funguje běžně a hlavně efektivně. V našem oddělení pracuje celkem třicet lidí a bioinženýrů je z tohoto počtu polovina. Nicméně v počtu medicínsky vzdělaných techniků za zahraničím silně zaostáváme.

Biomedicínské techniky a inženýři skládají stejně jako lékaři atestaci, což trvá minimálně dva roky plus praxe. Teprve po ní se z nich stávají kliničtí technici nebo inženýři. Biomedicínských inženýrů v ČR je kolem 140. Atestovaných je nás v současné době z tohoto počtu tak desatina, protože se specializační proces v biomedicině teprve rozbíhá.

■ **Jiné nemocnice takové oddělení nemají?**

Své zkušenosti rádi předáváme dalším nemocnicím. Biomedicina vzor Homolka vzniká již ve FN Olomouc, v Ústřední vojenské nemocnici, Masarykově nemocnici v Ústí nad Labem nebo v Jablonci nad Nisou.

Stranu připravil
Václav Pergl